

Ασκήσεις στο κεφάλαιο 1 Διαφορικός Λογισμός

1. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^2 - 21$, όπου $x \in \mathbb{R}$. Να υπολογίσετε το όριο $\lim_{x \rightarrow -5} \frac{f(x)-4}{x+5}$.
2. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^2 - 13$, όπου $x \in \mathbb{R}$. Να υπολογίσετε το όριο $\lim_{x \rightarrow -4} \frac{f(x)-3}{x+4}$.
3. Θεωρούμε τη συνάρτηση $f(x) = xe^x$, όπου $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι η συνάρτηση f ικανοποιεί τη σχέση $f''(x) - f(x) = 2e^x$.
4. Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα τις συναρτήσεις:

(i) $f(x) = e^x(x^2 - 4x + 1)$

(ii) $g(x) = e^x(x^2 - 7x + 11)$
5. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \sin x + \eta \mu x$.

(i) Να αποδείξετε ότι $f(x) + f''(x) = 0$.

(ii) Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $A(0, 1)$.

(iii) Να βρείτε την τιμή του $\lambda \in \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $\lambda f'(\frac{\pi}{2}) - 2f(\frac{\pi}{2}) = 2$.
6. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{2x}{x+1}$.

(i) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f .

(ii) Να υπολογίσετε το όριο $\lim_{x \rightarrow 3} f(x)$.

(iii) Να βρεθεί η παράγωγος της f .

(iv) Να βρεθούν οι εφαπτόμενες της καμπύλης της συνάρτησης f που είναι παράλληλες στην ευθεία $y = 2x + 5$.
7. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \sqrt{x^2 - 1}$.

(i) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f .

(ii) Να δείξετε ότι ο ρυθμός μεταβολής της συνάρτησης f , όταν $x = 3$, ισούται με $\frac{3\sqrt{2}}{4}$.

(iii) Αν $h(x) = \frac{f(x)-\sqrt{3}}{x-2}$ για $x \neq 2$, να υπολογίσετε το όριο $\lim_{x \rightarrow 2} h(x)$.
8. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x}{x^2-1}$.

(i) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f .

(ii) Να αποδείξετε ότι $f'(x) < 0$ για κάθε x από το πεδίο ορισμού της.

(iii) Να υπολογίσετε το όριο $\lim_{x \rightarrow -1} [(x+1)f(x)]$.

(iv) Να βρείτε τη γωνία που σχηματίζει η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $(0, f(0))$ με τον άξονα $x'x$.
9. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x+2}{e^x}$.

(i) Να εξετάσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα.

(ii) Να αποδείξετε ότι $f(x) + f'(x) = \frac{1}{e^x}$.

- (iii) Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $(0, f(0))$.

10. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^2-4x+3}{\sqrt{x}-\sqrt{3}}$.

- (i) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f .
(ii) Να υπολογίσετε το όριο $\lim_{x \rightarrow 3} f(x)$.

11. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \alpha \ln x - \beta x^2$ με $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$.

- (i) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f .
(ii) Να βρείτε την παράγωγο της f για κάθε x το οποίο ανήκει στο πεδίο ορισμού της.
(iii) Να βρείτε τα α και β ώστε η εφαπτόμενη της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $A(1, 1)$ να είναι η $y = 3x - 2$.
(iv) Να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 2} (x^3 f'(x))$.

12. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = e^x(\alpha x^2 + \beta x + 9)$ με $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$. Αν η εφαπτόμενη της γραφικής παράστασης της f στο σημείο της $A(2, e^2)$ είναι η $y = -e^2 x + 3e^2$, τότε:

- (i) Να αποδείξετε ότι $\alpha = 1$ και $\beta = -6$.
(ii) Να βρείτε τα ακρότατα της συνάρτησης f .

13. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x}{x^2-x+1}$.

- (i) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f .
(ii) Να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow -1} f(x)$.
(iii) Να εξετάσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα.

14. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = xe^x + 3$ όπου $x \in \mathbb{R}$.

- (i) Να αποδείξετε ότι $f'(x) = f(x) + e^x - 3$.
(ii) Να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f'(x) - e^x}{x^2 - x}$.

15. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x-1}{e^x}$ όπου $x \in \mathbb{R}$.

- (i) Να υπολογίσετε το $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{e^x f(x)}{x^2 - 1}$.
(ii) Να αποδείξετε ότι $e^x f'(x) = 2 - x$.
(iii) Να βρείτε τα ακρότατα της συνάρτησης f .

16. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \alpha x^3 - 8$, όπου α ένας πραγματικός αριθμός.

- (i) Αν $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = -7$, να βρεθεί η τιμή του α .
(ii) Έστω $\alpha = 1$.
(α') Να βρεθεί το όριο $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x)}{x-2}$.
(β') Να βρεθεί η εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της f στο σημείο με τετμημένη $x_0 = 2$.

17. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^3 - 6x^2 + \alpha x - 7$, όπου α πραγματικός αριθμός, για την οποία ισχύει $2f''(x) + f'(x) + 15 = 3x^2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

- (i) Να δείξετε ότι $\alpha = 9$.
(ii) Να υπολογίσετε το $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f'(x)}{x^2 - 1}$.

- (iii) Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της f η οποία είναι παράλληλη στην ευθεία $y = -3x$.

18. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 2\sqrt{x^2 - x + 1} - 1$, όπου $x \in \mathbb{R}$.

- (i) Να υπολογίσετε το $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)-1}{x-1}$.
- (ii) Να υπολογίσετε το συντελεστή διεύθυνσης της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της f στο σημείο της με τετμημένη $x_0 = 0$.
- (iii) Να υπολογίσετε τη γωνία που σχηματίζει η παραπάνω εφαπτομένη με τον άξονα $x'x$.

